СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
ТРИ ЦЕНТИ. Рік XXXI. Число 87. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 14. квітня, 1923. VOL. XXXI. No. 87. Jersey City, N. J., Saturday, April 14, 1923. THREE CENTS

У. Н. СОЮЗ

ПРИЙМАЄ В ЦВІТНІ, МАЮ І В ЧЕРВНІ, 1923, НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ, БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ У. Н. СОЮЗА, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЄДНУЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ЯК НАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ, А ТАКОЖ ДІТИЙ!

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ЗА СЕЙ ЧАС У. Н. СОЮЗ ДІЙСНО ЗРІС ЗНАЧНО В СИЛУ ЧЛЕНІВ І МАЙНА ДЛЯ ДОБРА І СЛАВИ УСЬОГО ЧЛЕНСТВА І УКРАНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ.

ВІДДІЛИ МОЖУТЬ СІЙ АКЦІЇ ПОМОГТИ ТАКОЖ І ВІДПИСАННЄМ ВСТУПНОГО У СЕБЕ.

ТОЖ ДО ДІЛА, НЕХАЙ ДЕНЬ 1-ого ЛИПНЯ ВИКАЖЕ ВЕЛИКИЙ ЗРІСТ У. Н. СОЮЗА!

УЧАСТЬ АМЕРИКИ В СВІТОВІМ СУДІ СТАЛА ГОЛОВНИМ ПИТАННЄМ ДНЯ

ВАШІНГТОН, 12. квітня. — На основі вістий, заяв політичних провідників, обжаловань та оправдань, які множаться з кождою хвилею, можна сказати, що Злучені Держави находяться тепер в такім самім горячковім політичнім стані, в якім вони находилися в час дискусії над питанням приступлення до Ліги Народів. Пекучим питанням, яке тепер викликує загальне політичне заворушенне, є питанне приступлення Америки до межинародного суда при Лізі Народів.

Про сю справу появилося тільки думок, що пануючу (републиканську) партію можна признати розбитою на пять ворожих собі таборів. Одні стоять за пропозицією уряду, щоби Америка вислала своїх представників до світового суду, але не брала участи в других агендах Ліги. Друга група ще не рішилася ні сюди ні туди, і не хоче, аби президент вмішувався надто горячо в дискусію, побоюючися з сього великої шкоди для партії. Трета група стоїть проти участи Америки в справах Европи так довго, поки Америка має мати один голос, а Англія з кольоніями шість. Остаточна група не згодиться на таке вмішанне за ніяку ціну та серед ніяких умов.

Демократична партія не може богато скористати з сього розламу в републиканській партії. Вона вся ще далі стоїть солідно за своєю програмою участи Америки в Лізі Народів.

ПРЕЗИДЕНТ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ ПРОТИ „ФУНДАЦІЇ ПУБЛИЧНОЇ СЛУЖБИ"

ВАШІНГТОН, 12. квітня. — Самуель Ґомперс, голова Американської Федерації Праці, виступив з публичним осудом так званої Фундації Публичної Служби імени Ґарленда, закидуючи її, що вона під покришкою щирення горожанського освідомлення веде пацифістичну (мирову) та революційну пропаганду.

Фундацію сотворено за 800,000 долярів, зложених американським богачем Ґарлендом з його спадку в сумі міліона долярів, які він дістав по батьку.

СВЯЩЕННИК ВБИВАЄ СВЯЩЕННИКА

КАЛАМАЗУ, Мишиген, 12. квітня. — О. Чарлз Дилон, сотрудник католицької церкви св. Августина, вбив чотирома вистрілами з револьвера о. Генрика Оніла, пароха сеї церкви.

Свого вчинку доконав Дилон при вечері в дом ізпарохіяльнім, при котрій сиділо кромі двох безпосередних участників трагедії ще один священик, о. Меккало. Віддавши до пароха чотири вистріли, з котрих кождий міг його вбити, вбийник виймив з кишені та виложив на стіл фляшину зі свяченим олійом та приказав ошоломленому свідкови освітити вмираючому олій.

Арештований вбийник заявив на поліції рішучо, що він не божевільна людина, що він добре знав, що робить, та що він поповнив страшний вчинок з пімсти за те, що парох обмежив його волю, трактував його як дитину, поводився з ним як цар, стерегучи його кождий крок.

ХОЧЕ ОГОЛОШЕННЯ ВІЙНИ ЗЛОЧИНОМ

НЮ ЙОРК, 12. квітня. — В своїй промові перед конференцією фабрикантів паперу сенатор Бора заявився, що ніяка ліга народів не може належито функціонувати так довго, поки народи не приймуть закона, яким війна буде признана межідержавним злочином.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ ПРИ ПІДЗЕМНИХ БУДІВЛЯХ

НЮ ЙОРК, 12. квітня. — Робітники, заняті при підземній будові каналу попід ріку Гудсон, вийшли на страйк, зажадавши підвишки робітничої заплати о 1 доляра на день, признання їх юнії, скорочення дня праці та других поправ умов праці.

РОСПРАВА ПРОТИ ЮНІЇ

НЮ ЙОРК, 12. квітня. — Перед стейтовим судом почалася тут росправа проти 38 членів юнії вапнярів („плестерерз"), обжалованих за змову не допускати до свобідної торговлі ат промислу в будівництві.

СУД В ОБОРОНІ ПРАВА ЖІНОК ДО... КУРЕННЯ

ВИЧИТА, Канзас, 12. квітня. — Розбираючи один розводовий позов, в якому муж домагався розводу від жінки на основі її налоги куреня, суддя видав оречення, що найтяжча налога курення не може бути розводовою причиною.

ДОМАГАЮТЬСЯ СПІЛЬНОСТИ В ДОБУТІМ МАЙНІ

ДЕС МОЙНС, 12. квітня. — Конвенція Національної Ліги Жінок-Виборців приняла резолюцію за законами, які примушувалиб мужа й жінку мати рівні права до всего маєтку, набутого обома подругами після подружа.

САККО БОЖЕВІЛЬНИЙ

ВОСТОН, 12. квітня. — Покликані судом лікарі признали італійського анархіста Сакко, котрого свого часу засуджено на смерть за вбитте платничого в фабриці, божевільним.

Засуд його набрав навіть межинародного значіння, бо радикальні організації закинули судови, що його признано винуватим лишень тому, що він радикальних переконань.

ОБРАБУВАЛИ ПОЇЗД З ГОРІВКОЮ

Коло міста Пеорії, в стейті Илиноїс, напали розбишаки на поїзд зелізниці Санта Фе, зрабували з нього ладунок горівки, вартости 30,000 долярів, всадили на жлучі моторові вози та пропали без сліду.

ТРІУМФАЛЬНИЙ ВЇЗД ДОМБАЛЯ ДО МОСКВИ

Польський комуністичний посол прибув до Москви, де на стації привитала його кількатисячна товпа. В імени уряду привитав Домбаля Радек, Мархлевскі і Дзержиньскі. На стації стояла почетна сторожа, що складалася із польських комуністів. Совітська преса помістила портрети Домбаля та обширні його біографії.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКА ПОМІЧ ДЛЯ СОВІТСЬКИХ РЕПУБЛИК

Чехословаччина вислала до совітських републик допомогу в 1922 р. у такій кількости: 6 потягів харчів, 6 потягів одежі. 10 міліонів чеських корон готівки, а окрім того в Чехословаччині виховується 439 дітий. що підчас голоду прибули із совітських републик.

ПОХІД НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

Земельна комісія польського сойму у Варшаві приняла два перші артикули проекту посла Брила і тов. (П. С. Л.) в справі уділення кредиту у висоті 50 міліярдів марок для кольоністів.

Перед голосованием посол Васильчук заявив в імени українських і білоруських послів:

„Тому, що кредити на кольонізацію вважаємо політичними кредитами, бо вони уявляють собою привілей для одних громадян, нехтуючи другими, себто автохтонною більшостю, українським і білоруським населенням, котра стільки перетерпіла підчас війни, представники українського і білоруського клюбу заявляють, що в голосованію над кредитом у висоті 50 міліярдів на допомогу кольоністам участи не будуть брати й зголосять у сій справі „вотум сепаратум" (окрему заяву).

ЗИТА ПИШЕ МЕМУАРИ

Віденська „Ді Штунде" доносить, що вдова по бувшім австрійськім цісарі Карлі пише мемуари, які зачинаються „Великодним летом до Оденбурга", обіймають події на Угорщині та історію баніції на Мадейрі. Цісар Карло не полишив по собі мемуарів.

ПЕРЕХРЕЩУВАННЯ МІСЦЕВОСТИЙ

„Український" Ц. И. К. поручив зібрати звістки про всі назви українських, сіл і міст, які мають релігійну династичну і взагалі „контреволюційну" закраску, щоб їх перехрестити „гідно з волею трудового народу".

ОСВІТА НА ПОДІЛЛЮ

В Каменці Подільському тепер є такі школи: Інститут народньої освіти. інститут сільського-господарський в 200 чол., робітничий факультет. де вчиться 285 чоловік, курси кооперативного рахівництва з 152 слухачів, агрономічний технікум 113 чоловік. адміністративно кооперативний технікум 164 чоловік, педагогічні курси 214 чоловік, художньо-промислова шшкола 55 чоловік, ткацька школа 55 чоловік, землемірні курси 16 чоловік, 13 єдиних трудових шкіл, 14 дитячих будинків, 10 денних будинків. Це все в м. Камяниці, а крім того на повіті: 9 поволожських будинків, 204 трудових шкіл, 2 агрономічні школи, крім того 65 „Просвіт". 150 хат читалень. 25 бібліотек, 18 драматичних гуртків 20 духових оркестрів.

Такі відомости про стан освіти на Поділлі подають совітські „Вісти". на жаль вони не зазначають скільки з цих установ дійсно функціонує, а скільки лише рахується на папері.

ЗРАЗКОВІ ПОЛЬСЬКІ ПАТРІОТИ

На прикінці жовтня історичного 1918 р. вплинула до податкової каси в Бродах більша сума (около чотири міліони корон!) призначена на виплату для урядників. Начальником був великий польський патріот Еразм Зайончковскі. А коли „гайдамацькі орди" опанували Східну Галичину, то пан Зайончковскі, не хотячи, щоб така сума впала в руки „караїмів" утворив зі своїми підвладними Гучиньским, Пютковским і Шварцом, оригінальну спілку, яка занялась „збереженням" тої суми для польської держави, в якої побіду над „гайдамаками", вони свято вірили. А щоб Українці не дізналися про їх святі наміри вони подерли касові книги. І хотіла доля, що віра пана Зайончковского в непереможність польського „оренжа" здійснилась. Польські війська прогнали „караїмів" за Збруч і наспіла пора, коли Зайончковскі міг ущасливити польський скарб „здепонованою" сумою. Але Зайончковскі і товариші терпіли мабуть на заник памяти. Замісць створити свою набожну постанову кождий з них купив собі камяничку і почав господарити як вмів. І булиб так господарили до віку, як би не злі язики; патріотичній спілці виточено дисциплінарку а там вмішалася в справу прокуратура, що хоч польська не хоче зрозуміти патріотичного сентименту Зайончковского і спілки.

НОВІ ГРОШІ В СОЮЗІ СОВІТСЬКИХ РЕСПУБЛИК

В падолисті 1922-го року розпочав Совітський Державний Банк випускати нові гроші, так звані „червінці". Є це банкноти, яких вартість рівнається десяти золотим царським рублям і які мають покриття у золоті та в постійних чужоземних валютах, зложених у скарбниці державного банку. У переміні на золото вартість одного червінця рівнається вартости одного золотника і 78.24 долей чистого золота.

На покриття цего випуску „червінців" находилось у державній Скарбниці на початку лютого 1293-го року 8,540.000 золотих рублів, 584.465 золотників — себто 7.189.80 амер. фунтів золота в альяжах і у чистім металю. 103.878 англійських фунтів штерлінґів у готівці і у чеках. 120.000 американських долярів і чужоземні короткоречинцеві ноти і акцептації вартости 10,122.990 золотих рублів. Ті цінности представляли собою вартість 2.679.475.50 червінців.

До першого лютого 1923-го року випущено в обіг 1.930.000 червінців, так що постійного припасу цінностий осталось ще на випуск 749.417.50 червінців. Та мимо того повного дотепер покриття, за одного червінця, який рівняєсь золотим 10 рублям, плачено меньще, чим за рублі. І так 1-го грудня 1922-го року плачено за 10 рублів золотом 136 рублів совітських випуску 1923-го року (один рубель совітський випуску 1923 року рівнається 1.000.000-ови совітських рублів попердних випусків) а за одного червінця лиш 117 сов. рублів. Першого лютого 1923-го року плачено вже за одну золоту десять рублеву монету 258 сов. рублів, а за одного червінця лиш 209. Причина цего явища є у законі, який каже, що держава має право випускати червінці до такої висоти, поки у скарбниці є, припаси для покриття одної четвертини їх номінальної вартости. І хоч тепер ще ці сталі припаси перевисшають випущених в обіг червінців, істнує побоювання, що пізнійше може появитись в обігу така скількість цеї нової монети, що держава не буде мати на них покриття і вони не будуть мати своєї вартости у міжнародній торговлі.

ВОВЧА ЯЗВА

Московські „Ізвестія" доносять, що на південно-західних областях Росії зїли вовки протягом зими 309 людий. В симбірській губернії цілі кічні вовків 70—80 штук нападають села і поїдають дітий.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ БОЯТЬСЯ ВЖЕ СВОЇХ СОВЄТІВ І ВІДКЛАДАЮТЬ ВСЕРОСІЙСЬКИЙ КОНҐРЕС СОВЄТІВ НА ЛІТО

РИГА, столиця Латвії, 12. квітня. — Большевики відложили Всеросійський Конґрес Совєтів, який мав зачатись уже сеї неділі, аж на червень с. р.

Большевицькі лідери кажуть, що конґрес відложено тому, що досі ще не викінчено приготовань до нього.

Одначе з певних жерел повідомляють, що дійсною причиною відложення конґресу є зріст невдоволення з большевицької влади в місцевих совєтах.

Кромі того кажуть, що вплинула на се й недуга Леніна, котрий усе умів звести противні живла до купи і погодити. Тепер такої єднаючої сили нема і большевицькі лідери бояться, що як прийде до роз'єднання на конґресі, так не буде кому свому лиху запобігти.

Також повідомляють з Москви, що большевицькі лідери в Москві стремлять до ще більшої централізації своєї влади і на слідуючому конґресі хотять обмежити ще більше власть місцевих совєтів.

ІРЛЯНДСЬКА ВЛАДА ЛОВИТЬ ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАНЧОГО РУХУ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. квітня. — Ірляндська влада зловила три визначні особи з ірляндського повстанського руху, а саме Марію МекСвіні, графиню Маркевич і графа Плюнкета.

ПРОТЕСТ ПРОТИ РЕЛІҐІЙНИХ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ

ЛОНДОН, 12. квітня. — Англійський Кентерберський архиепископ і архиепископ Нюйорський підписали протест проти боротьби проти усіх релігій, яку ведуть московські большевики.

ФРАНЦІЯ НЕВДОВОЛЕНА З ТУРЕЧЧИНИ

ПАРИЖ, 12. квітня. — Французьке правительство і капіталісти дуже невдоволені з турецького правительства ізза того, що воно приняло умову з Американцем Честером, на основі якої признало американським капіталістам великі концесії в Туреччині.

ГОЛЯНДСЬКІ ЖЕНЩИНИ ПРОТИ ОКУПАЦІЇ РУРЩИНИ

ГАҐА, столиця Голяндії, 12. квітня. — В Голяндії женські організації зачали тому кілька тижнів агітацію проти французької окупації німецької углевої долини Рур.

Вчера уладили тут голяндські женщини велику демонстрацію з походом по головних улицях Гаґи.

Потому відбулось масове протестаційне зібранне в церкві, де промовляло богато женщин.

Демонтрацію уладив комітет під назвою „Женщини, що робите?", який підпирають найзнатнійші женські організації в Голяндії.

РОСІЙСЬКІ МОНАРХІСТИ УЛАШТОВУЮТЬ РОКОВИНИ РЕВОЛЮЦІЇ

БЕРЛІН, 23. березня. — 15. березня в Берліні було улаштовано місцевими російськими монархістами сходини з приводу шестих роковин одречення царя від престолу. Досить численний натовп людий зібрався послухати монархістичних промовців, які доказували, що спасение для Росії полягає тільки в одбудуванню царського престолу. Один з ораторів (Н. Чебишов) зазначив, що на еміграції нині нема ніодного монархічного часопису, в той час як інші російські партії мають свої органи. Публику закликувано до складання жертв на заснування російського монархічного часопису.

ПОМЕР УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛКОВНИК

БЕРЛІН, 23. березня. — Дня 14. березня в Берліні помер полковник Української Армії Евген Володимирович Дацевич-Заноза. Імя покійного займе поважне місце на сторінках історії української армії.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ІЗЗА НЕВДАЧІ СВОЄЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ХОТЯТЬ НАНОВО ВІДДАТИ ПРОМИСЛ КАПІТАЛІСТАМ

БЕРЛІН, 12. квітня. — Большевицький уряд в Росії прийшов до переконання, що большевицька система тростів завела в надіях і виявила, що не доведе до успіху.

З уваги на сю невдачу большевицьких тростів большевики хотять вже тепер віддати назад фабрики і робітні в Росії капіталістам.

ТРОЦЬКИЙ ВЖЕ ХОЧЕ ВІДДАТИ РОСІЙСЬКИЙ ПРОМИСЛ ЗАГРАНИЧНИМ КАПІТАЛІСТАМ

МОСКВА, 12. квітня. — Большевицький комісар війни Леон Троцький помістив в газеті „Правда" свою статтю, в якій заявляє, що большевики мусять віддати головні фабрики в Росії в руки заграничних капіталістів.

БОГАТА АМЕРИКАНКА ВІДДАЛАСЬ ЗА БІДНОГО ПАСТУХА

ЦУРИХ, Швайцарія, 12. квітня. — Богата Американка з Ню Орлінс, панна Констанція Бейкер, віддалась тут за бідного німецького пастуха Льоренца.

ТОВАРИШ КАРНАРВОНА ПОЗДОРОВІВ

КАІРО, Еґипет, Африка, 12. квітня. — Американець Гаверд Картер, товариш помершого відкривця гробу староегипетського короля Тутанхамена, лорда Карнарвона, вернувся вже до здоровля і нині вже міг вийти на прохід.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays.
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1883 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗАБОРОНИЛИ ВСІ ПРОСВІТИ НА УКРАЇНІ.

Російські часописі повідомляють:

Народній комісар освіти Радянської України видав розпорядок про повну ліквідацію всіх іще істнуючих українських „Просвіт". Сей розпорядок мотивується недавним судовим слідством у харківсім і других трибуналах, яке, на думку большевиків, доказало, що „Просвіти" завсіди були центрами проти-совітської пропаґанди й діяльности.

Не потребуємо додавати, що Просвіти на Україні мали єдино на меті просвіту серед широких мас, але що просвіта українська, так вона московській окупації не припала до вподоби і вона її знищила до останку.

Московські большевики пояснюють свою заборону чим іншим, як звичайно, „контр-революцією". Таксамо і російський царський уряд як видавав заборони то теж пояснював чим іншим і теж таксамо як большевики не казав, що українські інституції переслідується тому, що вони українські, але Українці се добре знали так як і добре знають тепер.

РОСІЙСЬКІ ГОЛОСИ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

Офіціяльний орган совітського посольства в Берліні „Накануне" заявляє: „Питання Східної Галичини глибоко інтересує нас із політичної точки погляду. Прецінь ясно: Польща, незаконно прилучивши Східну Галичину до своїх „посілостей" і створивши таким чином через цей „коридор" комунікаційну лінію з другим нашим „приятелем" — Румунією — та обеднавшися з нею на ґрунті взаїмної асекурації награбленого, — така Польща без сумніву збільшує потенціяльність своєї загрози Росії і таким чином у зайвий раз підчеркує нашу політичну заінтересованість у східно-галицьких справах".

Не меншевиразно говорять російські кадети. Париський орган Мілюкова „Последнія Новості" цілком солідаризується зі становищем совітів і предсказує неминучий конфлікт Польщі з Литвою й Україною, в якому збройно заінтервенює Совітська Росія. „Новості" твердять, що заслуги Польщі для Антанти не варті клопотів майбутньої війни за польські східні границі.

ВЕЧІР СЛАВЯНСЬКОЇ ПІСНІ В УЖГОРОДІ.

Дня 17. марта с. р. відбувся в Ужгороді вечір славянської пісні заходом Міжтовариської Ради. Співав хор „Словацької Матиці", хор „Сокола" (чеського) і „Руський Національний Хор". Під примусом виступив також хор „Филгармоническаго Общества" під проводом композитора Фещика, що заявив був, що там, де виступають Українці, він не буде. Але мусів виступити, коли не хотів стягнути на себе закиду не-славянства. Одначе стрінули його дуже холодно.

Дуже тепло повитано всі інші хори, а найбільше похвал зібрав „Руський Національний Хор" під орудою Приходька.

Перед виступом Р. Н. Хору Фенцик вийшов з частиною свого хору остентаційно із салі. За це остро напала на нього ґазета „Словенски Виход", а піднесла заслуги Руського Національного Хору. Заохочений успіхом виділився з цього хору мужеський хор учительської семинарії та заспівав декілька пісень під орудою одного з учеників. На будуче буде більше таких вечерів.

ЩО ДУМАЮТЬ ЧЕХИ ПРО РІШЕННЄ АЛІЯНТІВ У СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

Чеська часопис „Народні Демократіє" пише з приводу рішення аліянтів про справу Східної Галичини:

Галичину Східну признано Польщі. Справа означення східних границь Польщі дісталась на Раду Амбасадорів у хвилині для Польщі найкориснійшій. В пору, коли Франція заплутана з Німеччиною у важкий конфлікт в кітловині Рур, а коли їй на Польщі залежить більше як колинебудь, легко зрозуміти, що Польща виграла. Їй признано Вильну з околицею, та що нас найбільше чудує — і Східну Галичину. Хвилево польська преса ликує. Та наспіють хвилі, коли знову треба буде радити над направою польських границь.

ІСПИТ РУСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ МІСЬКИХ УРЯДНИКІВ В УЖГОРОДІ.

Ужгородський адміністративний комітет назначив свого часу реченець, до якого мали всі урядники ужгородського маґістрату зложити іспит із руської мови. Реченець цей минув з днем 1. квітня с. р. Комітет покликав вже одповідну іспитову комісію.

Слід згадати, що свого часу маґістрат став був прибіжищем для тих звичайно мадярських урядників, що або не хотіли зложити присяги чеській державі або були звільнені з державної служби.

ЗМІНА АДРЕСИ ГАЛИЦЬКОЇ МІСІЇ.

Звертається увагу на зміну льокалю Галицької Місії у Вашингтоні, Д. К. Всі писма проситься тепер посилати на адресу:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
Mutual Fire Ins. Bldg. - - Washington, D. C.

„БАТЬКИ" І „ДІТИ"

Хліб наш насущний. — Відгуки діяльности Т-ва Української Молодіжи в Ню Йорку. — Потрійно корисна праця.

(Від спеціяльного кореспондента).

„Хліб наш насущний дай нам днесь" — це було й почасти ще є щоденною молитвою кількох тисяч наших студентів і студенток, закинутих лихою долею на чужину. Голосно й розпучливо лунала ця молитва зі студентських уст перед двома роками. Тихше, але все ще досить чутно лунала вона ще перед роком. Лунає вона подекуди ще й нині, але вже не з розпукою, а з подякою або надією.

Коли протягом лише двох років обставини так змінилися, то це в великій мірі є заслугою **Товариства Української Молодіжи в Ню Йорку.** Тут, на европейській еміґрації, найкраще можна побачити наслідки його діяльности. І треба з великим і щирим признанням сказати: честь і слава Товариству, яке своєю невсипущою працею так поліпшило становище нашого студентства, сього цвіту й надії нашої нації!

Пригадую собі ту незвичайну радість, яка запанувала в тутешній студентській спілці, коли з Америки прийшов перший дрефт на 20 тисяч нім. марок. Не від самих марок так зраділи наші студенти, а найголовнійше від того, що поміч прийшла не чужа, а **своя рідна, товариська.** Раділи вони й тому, що нюйорське Т-во обіцювало й надалі допомагати в міру сил. Раділи вони й тому, що в листі Т-ва стояло: „поділіть ці гроші найбільш потрібуючим допомоги товаришам, **без ріжниці партійних переконань і незалежно від того, чи вони походоять з Придніпрянщини чи Придністрянщини".**

За першою посилкою прийшли й другі. Перестали приходити марки, а почали приходити доляри. Виголоднілі та обдерті наші студенти почали виглядати веселійше, чепурнійше. Де-котрі посправляли собі нові черевики, стали обідати не раз на тиждень, а через день. „Хліб насущний" став для них не далекою мрією, а реальним фактом!

Бентежила лише думка про завтрішній день. Що буде, коли нюйорське Т-во неспроможеться на нові посилки? Знов бідувати, знов переривати науку, щоб заробити на хліб десь на фабриці оселедців чи у німецьких мужиків? Знов залежати тілом і душею від ласки й неласки чужих запомогових орґанізацій?

Але тут нюйорське Т-во розпочало нову широку акцію — й всі трівоги нашого студентства розвіялись. То була **акція „опікунська",** скерована до того, щоб для кождого українського студента в Европі знайти опікуна, хрещеного батька серед Українців в Америці. Думка була настільки проста й легка до виконання, віра нашого студентства у патріотизм і жертводайність американських земляків була така велика й непохитна, що повного успіху від тої акції всі конче сподівались.

І надія ця не завела. З такою самою запопадливістю, з якою Т-во Української Молодіжи ранійше збирало гроші для европейських українських студентів через упорядковуванне концертів, театральних вистав і публичних збірок, так само воно тепер кинулось шукати добросердечних опікунів для майбутніх провідників і слуг нашого народу.

Ще й до сього часу ця остання акція не є закінчена. Маємо в Европі, разом з Галичиною, до 6.000 українських студентів і студенток, а американських опікунів поки-що для них знайшлося, коли не помиляємось, щось близько 400. Виходить, що **на кождих 15 студентів лише один має опікуна.** У самім Берліні Спілка Студентів-Українців має 126 членів, а американських опікунів поки-що мають лише 13. Тут кождий десятий студент має опікуна, що трохи краще, ніж кождий пятнадцятий, але й це ще дуже-дуже далеко від ідеалу.

Та справа стоїть на добрій дорозі — й це найголовнійше. Т-во Української Молодіжи в Ню Йорку, як бачимо, по тутешніх наслідках, невтомно працює, щоб побільшити й поширити число студентських опікунів. Поодинокі земляки й цілі орґанізації відгукаються на його заклики, й раз-у-раз то один, то другий український студент в Европі дістає радісне повідомлення, що його „аплікація" є принята, що його доля є забезпечена й що він дістав нового „батька"...

Не можна знайти таких гарних і теплих слів, щоб достойно ними оцінити як-раз цю нову акцію Т-ва Української Молодіжи. Мало того, що та акція ратує наше студентство від злиднів і дає їм змогу більш або менш спокійно закінчити студії. Це, так би мовити, **часто матеріяльні наслідки.** Але є ще наслідки иншого порядку, **наслідки моральні і національні.** Ці останні наслідки треба піднести з особливим узнанням.

Не кажемо вже про те, що саме Т-во Української Молодіжи, накладаючи на свої молоді плечі такий важкий тягар і немов перебираючи на себе моральну відвічальність за долю й добробут українського студентства в Европі, тим самим виростає у дуже поважний чинник українського суспільного життя в Америці. Воно стає ніби звязуючим мостом між нашими „батьками" й „дітьми", між нашим минулим і майбутнім, воно відновлює й скріплює ослаблений звязок між цими двома складниками нашої нації. Назвати це великою історичною й національною місією не буде пересадою.

А тепер—до безпосередного впливу цеї акції на „дітей" і „батьків".

„Діти"... Як ви собі уявляєте становище й настрій українського студента на чужині? Коли він не має ніякої допомоги, а мусить виключно власними силами прокладати собі шлях до вищої освіти, то з нього конче мусить виробитись безоглядний еґоїст. Скінчивши студії й вступивши у практичне життя, він не дбатиме ні про людство, ні про націю, а дертиме з живого й мертвого, думаючи лише про заспокоєнне своїх власних потреб і жадань. „Ніхто про мене не дбав, коли я гинув з голоду — то і я не потрібую ні про кого дбати!"...

Коли знов такий студент дістає допомогу, але виключно від чужих — від якої-небудь Асоціації Християнської молодіжи чи від Світового студентського союзу, — то на дні душі в нього не можна не лишитись гіркого почуття. „Що то за нація моя українська, що я за неї проливав свою кров, гинув, терпів, а тепер, коли я в біді, то вона мені й хліба насущного не може чи не хоче дати?"... З такого студента виробиться не еґоїст, а „світовий горожанин", космополіт, який дбатиме про цілий світ, а тільки не про свою націю. А коли й вийде з нього Українець, то Українець „смиренномудрий", уміркований, не гарячий і не холодний, а так-собі теплуватий...

Своя, рідна допомога відразу ставить нашого студента на твердий ідейний і національний ґрунт. Якаб мала та допомога не була, студент знає, що він дістав її **від нації й во імя нації.** Він знає, що серед нашого суспільства нема міліонерів, він знає, що ті ґрейцари, які він дістає — це „лепта вдовиці", видобута, що називається, з останнього. Хто раз попробував такого хліба, той повік не забуде свого обовязку перед рідним народом і краєм, той до останнього свого віддиху буде йому вірним слугою й щирим помічником.

Що до „батьків", то для них безпосередна допомога нашому студентству є практичною школою національного виховання, практичною вправою у будові нації, щоденним кроком наперед у творенню добра. Коли маєш такого студента під своєю опікою, то вже часом і до шинку не підеш, і мушлайну не напєшся, і в кумом поговориш не про які-небудь дурниці, а про національну справу, і газету часом прочитаєш, і в книжку заглянеш. „Як же! У мене син-академік, то мені не годиться так жити, щоб він мене стидався!"...

А які листи пишуть американські „батьки" своїм прибраним „синам"! Студенти ні за що не хотять їх показувати, як закоханий ні за що не покаже комусь чужому листа від своєї милої. Але часом щаслива нагода приведе заглянути до такого листа — й скільки душевної краси та щирого, глибокого почуття там можна знати! Наче не чорнилом, а самісінькою кровю серця пишуться ті листи.

Ось пише один „батько" з Дітройту до свого „сина" — студента:

„Позволяю си написати пару слів до Вас, Любий Друже. Т-во Української Молодіжи в Ню Йорку прислало мені Вашу аплікацію, щоби заопікувався Вами о укінченне науки, значиться — давати по пять долярів на місяць. Я радо взяв цей обовязок на себе і щоби Вам допомогти у Ващій науці і желаю Вам найлуччого успіху.

Отож, любий друже, хотів би де-що з Вами близче листовно запізнатися, як Ваша охота, тож залежить від Вас. І дуже мене то тішить, що всі українські студенти суть зорганізовані в Спілці, бо тільки в лучности сила, а ще так, як студенти се цвіт український і наша надія"...

І так все далі, хоч і не зовсім письменно, але незвичайно щиро, тепло й не як жертводавець з тим, що жертву бере, а як брат з братом, та ще як молодший брат зі старшим. До сліз зворушує така велика чемність і душевна делікатність наших простих, малописьменних людий. І скількиб ми, великорозумні й сильно письменні, моглиб навчитися доброго від цього нашого „найменшого брата"!

...„Дорогий Товаришу! — пише другий „батько". — Мені радісно почути від Вас, що збираєтесь поважно до своїх студій. Витривайте при них аж до кінця, а я Вам буду помагати, оскільки зможу, аж доки Вам буде потреба, чи рік, два або й чотирі, але я додержу слова, хіба що не буду міг фізично.

Я знаю, що таке голод, холод і воші, і тому, будучи в ліпших обставинах, я радо і з чистою совістю сповняю свій обовязок зглядом тих, що потрібують помочи"...

Шкода, що не маємо більше таких листів, бо, як сказано, студенти їх неохоче показують, ревниво оберігаючи інтимні писання своїх „батьків". Але й наведених уривків вистарчить, щоб побачити, як одкриваються людські душі як ніжно починають звучати всі сердечні струни, коли їх діткнути люблячою та доброю рукою.

Цього чуда отворення душ доконує Т-во Української Молодіжи в Ню Йорку своєю акцією на користь українських студентів в Европі. Дбаючи про хліб насущний для нашої студіюючої молодіжи, воно не тільки осягає цього безпосередного наслідку, але й наслідків більш далекосяглих. Ратуючи тіло наших студентів, воно разом з тим ратує їх душі для української нації й рівночасно пробуджує до нового життя втомлені душі старшого нашого покоління.

Велика, неоцінима це заслуга перед Україною! Хто хоче, щоб і його частка була в цій заслузі, хай той у міру своїх сил підтримує Т-во Української Молодіжи в його потрійно корисній праці.

Берлін, 14. березня.

Радянин.

РУЇНА ПРОМИСЛУ НА УКРАЇНІ

„Економическая Жизнь" доносить, що в Донецькім басейні замкнено завод Макіївського комбінату наслідком нарентовности. Робітників віддалено. На Україні збільшується безробіття. Нараховують 96.000 безробітних.

ДУМКА.

Коли подумаю на самоті,
Що люди мруть в обіймах лютої борні
За волю людських прав, що всім святі,
И що рідний край лежить скатований в труні, —
Мені стає ніяково за світ,
За демократію й за сей двадцятий вік —
Коли ніби культурний людства цвіт
Є брут, є кровожадний, дикий чоловік!...

Ол. Неприцький-Грановський.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ТА ВИДАВНИЦТВА НА ВКРАЇНІ ЗА 1922 Р.

Минулий рік вніс багато нового в українську літературу і збідніле за останні роки поле вкраїнської книжки збагатив як кількосно так і якосно. Не можна той рік зрівнювати по продуктивности з попередніми добільшевицькими роками, але порівнюючи його із 1920 та 1921 роками ми мусимо сказати, що вкраїнська видавнича справа зрушилася з мертвої точки й починає розвиватися.

Причини цьому? Їх багато. А найважніща та, що влада приняла нову тактику економічну а в купі з нею прийшлося дещо перемінити і в політичних принціпах.

Це перша причина, чому взагалі хід для вкраїнської книжки став вільніщий і вона змогла появитися на світ.

Друга причина, а це саме НЕП, або нова економічна політика, поспріяла тому, що книжки стали появлятися добірніщі змістом, серйозніщі і зникли зівсім книжки „незрілі", иноді зівсім нелітературні, експеріментального характеру попирані і фінансовані владою, яка сама переходила фазу експериментів.

Однакож нетреба занадто віддаватися оптімізмови і гадати, що переміна курсу влади та НЕП дали зівсім вільну дорогу вкраїнській книжці. О, ні! Хто так подумав би, той грубо помилився би. Тут ще є багато перегород, перелазів, хвірток і просто зачинених брам, багато „би" об які повинна товктися справа видання вкраїнської книжки. Саме, коли я пишу ці стрічки, лежить готова видрукована одним київським видавництвом книжка творів Лесі Українки, лежить готова і — не може вийти в світ, бо в ній сюжети біблійні... Шевченкове „Учітеся" викреслюється із шкільних підручників, бо воно оддає... шовінізмом, звичайне вкраїнським.

Опріч цього ще є й економічна сторона. Підручники, найбільше хідку книжку, змонополізувало Державне Видавництво... Приватнім видавництвам майже неможливо одержати дозвіл на видання підручника.

Така сама справа із календарями.

І таких перепон скрізь чимало. Але тимнеменьше є все таки дорога, по якій хоч із трудностями, але можна пробиватися.

Українська книжка виходить на Вкраїні в двох центрах: політичному й культурному, себто в Харкові та в Київі. Дещо вийшло ще в Катеринославі, Камінці Подільському та в Одесі.

В Харкові видавало одне Державне Видавництво або офіційні установи. В Київі постепенно подчинялися ще й приватні видавництва.

Державне Видавництво випустило перший том творів **Коцюбинського** під редакцією акад. С. О. Єфремова, **Ол. Дорошкевича** „Двадцяті-сорокові рр. в українськім письменстві" та його-ж „Українська література", підручна книга для старших груп семирічної школи, що носить на собі дату 1923 р., але вийшла вкінці минулого року.

Опріч цього в Харкові появилося в ріжних офіційних видавництвах ще декілька дрібних книжечок: **М. Хвильовий** „Досвітні симфонії", **Вол. Сосюра** „Червона зіма", **М. Йогансен** „Д' горі" — все поезії, **Вал. Поліщук** „Ярина Курнатовська" та „Ленін", поеми, **В. Підмогильний** „Остап Шаптала", повість.

В Харкові-ж вийшло декільки чисел журналу „Шляхи Мистецтва".

З приватніх видавництв в Київі відновило свою діяльність декільки старих і заснувалися нові.

Найстарше видавн. „Час" випустило одну книжку **А. Рримського** „Пальмове гилля", поезії, кн. третя.

Найбільшу діяльність виявило „Слово". В ньому вийшла монографія акад. **С. О. Єфремова** про Коцюбинського, **П. Филиповича** „Земля і вітер" поезії, **М. Рильського** „Синя далечінь" поезії, **Г. Косинки** „На золотих богів" збірка оповідань, **Осьмачки Т.** „Круча" поезії і **Якубського** „Наука віршування".

Видавництво „Спілка" випустило **Винниченка** „Гріх", його-ж „Брехня", **Гавптмана** „Ткачі", **Вергарна** „Поезії" в перекладі **М. Терещенка** і **М. Грінченка** „Історія української музики".

Відновило свою діяльність і „Всеувито" випустивши невеличку книжечку **Доги** „Перші роки навчання в школі".

Видавництво „Друкар", одиноке, яке має право на видавання підручників, випустило поко-що **Лубенця** „Читанка", частина I, II і III.

Панфутуристи випустили в свойому видавництві „Гольфштром" збірник „Семафор в майбутнє" та збірку **Г. Шкурупія** „Психетози".

В **Катеринославі** вийшли чотири книжки творів **В. Атаманюка:** „Чари кохання" поезії кн. перша, „Хвилі життя" поезії кн. друга, „Василько" оповідання та „Дві казки або сплячий козак" песа для дітей.

В **Камінці Подільському** Державне Видавництво видало **І. Дніпровського** „Донбас" поема, **В. Свідзінського** „Ліричні поезії" і **М. Васильківського** „Скалки" поезії.

Ото і все, що вийшло на Вкраїні в 1922 р. Мало, але коли порівняти це із попереднім роком, то зразу кидається в вічі, що видавнича справа пішла швидким темпом вперед. А початок 1923 р. підтвердив це численними новими виданнями.

М. Василько.

ХТО НОСИТЬ ПОЛЬСЬКУ „АКАДЕМІЦЬКУ" ШАПКУ?

Від довшого часу ходять по Львові в академічних польських „мацеюовках" дуже підозрілі типи. Вживають їх злодії для улегчення свого „заробітку", а також реєстровані проститутки, з яких одну напр. арештовано ондоді на улиці.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Людвик Галечко. Дня 14. марта с. р. помер на удар серця скарбник головного почтового уряду у Львові Людвик Галечко в 60 році життя. Покійний, уроженець Західної Галичини, де перебув більшу частину життя, помимо того був взірцем українського патріота. Українському народови дав він свою незабутньої памяти дочку Софію, що перебувши военну кампанію в рядах У. С. С., покінчила життя трагічною смертю 1918 р. в Пасічній коло Надвірної. Пок. Людвик Галечко був діяльним членом основаного в 1917 р. Союза Українських Почтовців. Усю бібліотеку своєї пок. дочки пожертвував пок. Л. Галечко Українському Педагогічному Товариству. В похоронах, які відбулися 16. марта взяв участь Союз Українських Почтовців та хор під проводом Т. Купчинського. В імени зьлокавтованих урядників промовив над свіжою могилою п. Степан Паньків. В. Н. П.

Теодор Черченко, висший комісар скарбу, помер в Станиславові 15. марта 1923 р. проживши 78 літ життя. В молодости приймав Покійник активну участь в громадянському життю а дітей своїх виховав на щирих українських патріотів. В. П. П.

ДОПИСЬ З ВІЙСКОВОГО ТАБОРА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Український жовнір-скиталець до дорогих братів робітників і робітниць в Америці і Канаді!

Дорогі брати українські робітники і робітниці!

В органі „Укр. Щоденні Вісти" ч. 48, з 28. лютого 1923, на стороні четвертій помістила редакція того шановного органу допись Високоповажаного Пана Товариша з Кошиць п. Івана Сивульського під наголовком „Осторога перед ошуством". Вияснювати, хто є Українська Галицька Армія, хто є Українські Січові Стрільці, а хто Січові Стрільці виказувати їх хиба або підносити якісь спеціяльні заслуги ми не беремося, бо се не наше діло. Се належить мабуть до поважного і під кождим зглядом здорового історика. Що шановний пан товариш, — бувший таборит — Іван Сивульський пірвався за таке діло, не здивувало нас ані крихітки, бо бачимо, що той пан товариш, що в часописях кормить шановних читачів „У. Щ. Вістей" такими гарними словами, яких я нехочу наводити, мусить бути високоінтелігентна лепета, обертається мабуть в перших кругах революційної духової аристократії і на нім мабуть спочиває доля цілого Сходу, як що не цілого світа. З радостю витаємо нового Месію. Радо витаємо такого „революціонера", що з за плота кричить: „ось я спаситель, ось я революціонер — а всьо проче „злодії".

І чемна людина той пан товариш! Догадуючись мабуть з назвиска, що я мабуть буду з „ходачкової шляхти" і називаючи мене „йолупом" додав з пошаною „придомок" „квадратовим". От культура модерного поступу. Гарний товар тоті „модерні поступовці", лиш щоби менше було між ними „брехунів" а більше інтелігенції. А то підшиваєся „сякий-такий" під марку „червоних" і паплюжить той червоний прапор, безчестить ті тисячі героїв революції, що попадали за ідеал визвольних змагань думаючи, що він наймудрійший і кормить шановних читачів такою брудною брехнею і підлотою.

Дивно видаєся кождому здоровому читачеви, чому редакція поміщує статті в такий спосіб писані? Чиж шановна редакція і пан „товариш" дописуватель уважаєте українських робітників і робітниць за щось так поганого, морально упавшого і підлого до чого лиш в такий „огидний" спосіб маєся говорити? Видно, що так! Колиб ви шанували своїх читачів, колиб ви подумали були, що часопись той будуть читати мами, жінки і дочки тих робітників — котрих кровю вже помало насисаєтеся тай тому і червонієте мов кати, — колиб були подумали, що наш робітник се „людина" інтелігентна і може такими словами як у вашій „історичній дописі" обидитися, колиб ви взагалі були того переконання, що „робітники" також „люди", то ви би в такий спосіб неписали.

Тому в обороні чести пониженних „українських робітників" кличе Український Галицький Стрілець: „Ганьба вам, псарі і гончі"!

Можете нападати на особисто вам немилих приклонників сеї чи иншої ідеї чи орієнтації, але від українського робітника і робітниці, що вийшли з того самого пекла що ми всі, що гнили колись в таких самих нужденних хатах як і ми всі сини Галицької Землі — вам побрехачі і наймити — зась!

Не чіпайте також чести Укр. Галицького Стрільця, без огляду на се, до якої формації належав. Радше висповідайтеся зі своїх злочинів — бо колиб небуло таких „відважних" „революціонерів" в нашій Армії як шановний дописувач Іван Сивульський, булаби Галичина нині Державою, колиби ви були неходили з фронту з під Турки і Сокаля перебирати біля ажадо „Гусятин" і „Заліщик", колиби такі як пан товариш Іван Сивульський не були пхалися до міліції в своїм селі і незаймалися „шварцованнем" і крадежию державного добра а пішли були на фронт, бувби нас Лях непобив. Пригадайте собі. А хто рабував наше населення підчас відвороту, як не такі як ви?

Не брешіть ради якого хочете Бога, що Українські Галицькі Стрільці ненавидять УСС-ів і доносять на них поліції. Сеж ваша метода доноси, а наша отверта борба! Пригадайте собі, кілько то разів такі самі „герої" як шановний дописувач Іван Сивульський роскидували навкола нашого табора літературу звернену проти чеської держави, лише на те, щоби донести опісля властям і наробити таборови неприємностей і ограничевь?

Не брешіть також, що в таборі в Йозефові нема стрільців, а лиш самі старшини, котрі пють і в карти грають. Не торкайте вашими, кровю оплюгавленими руками „Самопомочі", що вона гроші краде, бо се вам не до лиця. „Самопоміч" оголошує свої звіти в „Українськім Скитальци", висилає рівнож звіти до 11 американських часописів і своїм під публичною контролею, а за час її 2½ річного істнування, ніхто нелише недоказав якоїсь грошевої неправильности, але навіть неважився підозрівати о щось подібного. Колиби було щось наименчого, то вже давно булибися знайшли такі пани як Іван Сивульський і булиби розтрубіли по світі. Та на ваш жаль, нема за що зачіпити.

Пана Крушельницького також не конче вам зачіпати, бо ви його знаєте, що він пан був і пан є, а як його хто небудь обидить, то він негнівається, лиш сплюнувши противникови в очи, йде своєю дорогою дальше, тому що робить в добрій вірі і незважає на безпідставні напади.

Як доказ, що гроші, які присилають нам наші Дорогі Брати і Сестри зза океану, не пішли лише для старшин, предкладаю зіставлення лище за послідних три місяці т. є. грудень, січень, лютий, з якого видно кілько старшин і кілько грошей одержали, а кілько стрілецтва і кілько вони одержали.

В грудни 1922. одержали:

В таборі в Йозефові:

31 старшин, що мають по 50 сот. так як стрільці	1110.00 кч.
421 стрільців	8635.00 „
8 хорих старшин в лічницях	352.00 „
152 хорих стрільців в ліч.	4436.00 „

В січни 1923. одержали:

В таборі в Йозефові:

31 старшин	1515.00 „
568 стрільців	10584.28 „
8 старшин хорих в лічницях	352.00 „
155 стрільців хорих в ліч.	5244.00 „

В лютім 1923. одержали:

23 старшин	990.00 „
626 стрільців	11080.00 „
11 старшин хорих по ліч.	577.50 „
194 стрільців хорих по ліч.	6467.00 „
Крім того одержав табор в Тухлі (Польща)	1000.00 „
а табор в Орадеа Маре (Румунія)	1036.00 „

Коли шановний читач придивиться добре і порівнає оголошені звіти, побачить, чи гроші які складають для нас Дорогі Браття й Сестри зза океану пішли старшинам на пиятику, чи пішли здоровому і хорому стрілецтву на піддержку здоровля. Хай числа говорять за себе.

Додам на успокоєнне оборонця УСС-ів, що в Українській Галицькій Армії яка знаходиться тепер на еміграції є і частина УСС-ів і СС-ів, всі разом творимо Українську Галицьку Армію. Всі члени тоїж Армії користають на рівні зі запомог розділюваних „Самопомочію", допомоговою централею затвердженою нашою Командою і Урядом ЗУНР.

О сім всім добре знав правдомовний „ідеаліст" Іван Сивульський.

На сім уважаю всяку дальшу полеміку з такими „товаришами" як Іван Сивульський за виключену і непотрібну, бо держуся тої засади, що радше з мудрим загубити чим з „дурнем" знайти.

Нехай се виясненне буде також відповіддю для всіх тих, яким досі не було ясно на що і як видається гроші ними жертвовані.

Йозефів, 19. марта, 1923.

Корнило Крушельницький,
читар У. Г. А.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ГЛЕСТОНБУРІ, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 138 повідомляє, що чвертьрічний мітинг відбудеться о годині 1.30 пополудни в неділю, 15-го цвітня, в гали Г. Дзядина під ч. 123½ Ок стріт. На порядку нарад справозданне урядників і надзирателів хорих. Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — Л. Сидорак, предс.; С. Кунікевич, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудеться 22. цвітня о годині 2. пополудни в льокали У. Н. Дому під ч. 148 Гоп Евню. Проситься членів явитись в означений час на мітинг, позаяк суть важні справи до полагодження.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зачатія Пр. Діви Марії, від. 145 повідомляє, що квартальний мітинг відбудеться в неділю, 15. цвітня в церковній гали о годині 2. пополудни. Кождий член мусить явитись на мітингу під карою 50 цнт., а урядник 1 дол. — П. Патроник, предс.; І. Олексин, секр.; Г. Сеньків, касієр.

ДО ІЛЮСТРАЦІЇ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН

Податкові тягарі.

„Економическая Жизнь" з 11. лютого с. р. ось як зясовує дотеперішну податкову справу в Росії:

1. Державні доходи виросли в совітських рублях трикратно на протязі 3 останніх місяців. Але з уваги на рівночасний упадок вартости рубля, дійсний приріст держ. доходів виносить лише 20 відс.

2. Державні видатки ростуть швидше ніж доходи. Браки покривається емісією. Емісії ростуть ще швидше, ніж доходи й видатки.

3. З причини емісії паралїжуються всі заходи в напрямі направи скарбу. Населення платить величезні податки, але їх вартість з приводу упадку рубля значно маліє заки дійде до скарбу.

4. Слід залишити емісію.

Рівночасно одначе звертає „Економическая Жизнь" увагу на те, що державних доходів уже майже не можна збільшити, бо сучасне безпосереднє оподаткованнє земельної власности вже перевисшає передвоєнну норму, а на посередні податки — акцизи від товарів — теж не слід рахувати, бо й без них населення занадто бідне, щоб купувати ці вироби.

А. В. доносить із Харкова, що богато фірм не в силі платити наложених на них податків. 1. березня в Харкові замкнено 20 найбільших склепів з причини їхньої нездібности заплатити податки. Викликало це переполох серед купецтва.

Совітський рубель.

Законним платничим засобом є тепер у Росії рубель взору 1923, що рівняється 1,000.000 давних рублів з р. 1922. В лютім ц. р. цих давних рублів було в обігу на 2,000 біліонів. В другій половині лютого курс давного рубля виносив:

10 золотих рублів — 225 міліонів сов. руб., 1 фунт стерл. — 188 міліонів сов. р., 1 доляр амер. 45½ міліона сов. р., 1 франк швайц. — 7½ міліона сов. р., 1 франк франц. — 2 міліони 200 тис. сов. р.

Значить: вартість одного міліона давних сов. руб. (або одного рубля з р. 1923) виносить 4 і пів передвоєнних копійок, або 11 австр. сотиків.

Вартість усеї емісії сов. рублів рівнається сьогодні 90 міліонам золотих рублів і є три рази більша, ніж було 1. квітня 1922. На одного мешканця припадало тоді банкнотів в обігу на суму 25 копійок тоді, коли перед війною припадало самих лише банкнотів в обігу на кождого мешканця в Росії 11 рублів.

Промисл.

На підставі совітських статистичних даних фабрична продукція в Донецькім басейні значно піднеслася. Працює там 11.500 фаховців. Ново відбудовані Дантеновські фабрики скла дали вже 32.000 метрів квадр. скла. Инші фабрики в цій области підвисшили в останнім часі продукцію на 15 відс.

На Катеринославщині видобуто ріжних руд 27,000.000 пудів. Дохід із експорту обчислюється на 1,340.000 золот. рублів. 86 відс. катеринославських фабрик з 1916 р. урухомлено в останнім часі. Передбачується урухомити всі фабрики до кінця червня с. р.

ДЕНЬ ВІДПОЧИНКУ.

(Малий фейлетон).

„Одеські робітники вирішили працювати в неділю і днем відпочинку назначили понеділок".

Із радянських газет.

Неділя?!
Що таке неділя?
Бездільний день встановлений ще й богом.
Не віриш в бога ми, не триба нам його неділі.
Хай в понеділок буде в нас безділля!

І завели спочинок в понеділок.

Це було хоч би в 1923 р.

*

Минулося часу чимало. Чимало в ріках уплило води, а на Вкраїні крови. Настало нове покоління і нову революцію вчинило супроти старого.

Заводили нові порядки. Натрапили на понеділок.

Понеділок? День спочинку?

Це наші дурні батьки цей день спочинку встановили, миж волимо нове та наше.

Хай буде днем спочинку в нас вівторок!

І був вівторок днем спочинку...

*

І ще пройшло років чимало, чимало мудрих книг писалось, дурних чимало друковалось і тикаючи пальцем в небо шукали шляху все нового.

І була ще одна революція.

Переоцінювано цінности, старі валили, щоб було місце для нового.

Натрапили і на вівторок.

Гм! Вівторок?

От ще дурні були та й биті! На біса їхній нам вівторок? У нас все по новому.

Хай буде середа!

І була середа...

*

І ще по деякім часі кроїли землю по-новому, старого бога покидали і творили собі нового.

А щоб старим не пахло навіть, то почали із середи і днем спочинку встановили вони:

Четвер.

*

Минулось ще часу немало і народились нові люде, а з іми й нові ідеали, прінціпи, погляди й змагання.

І знов старе втопили в крови і кровю нове окропили.

Не здобровав там і четвер, що ще нагадував він їм про „вчора".

Хай буде в пятницю у нас спочинок!

Хай буде в пятницю...

*

Минувся ще рік тисячу якийсь там й настала нова революція.

Змела вона людей чимало, здобутків людського ума і рук; змела вона і пятницю.

В нас буде новий день спочинку, це —

Субота.

Сказали і зробили.

Була субота.

*

Вікам кружлятись у безмірі це все одно, що нам казати казку:

Жив-був колись за тригорами такий народ, що святкував суботу. Та молоде в нім покоління перевернуло старий устрій і все старе прогнало геть. Воно прогнало і суботу, щоб днем спочинку в їх була

Неділя.

І в їх була неділя.

Та в той далекий, пізній час були також не тільки дурні, були й учені.

І от один старий дідусь із сідиною, що в його як собака ворчав усе живіт голодний, знайшов в старих книжках записано про те, що до 1923 р. була у тій країні днем супочинку ще неділя. І довго рився він в книжках запорошених і написав він мудрий афорізм.

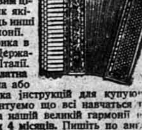
Для мудрих днем спочинку є кінець роботи, а дурні бються з вітраками.

Написавши... писав він свої афорізми ногами у повітрі колишучись на гілочці од вітру, бо люди залишилися усеж тіж самі, подібні одні на других, як і дні тижня: неділя, понеділок, вівторок, середа...

В. Яблонівський.

НАРОДНЯ ПІСНЯ

Коли любиш, люби дуже!
А не любиш, не жартуй же;
Не завдавай серцю туги:
Не візьмеш ти, візьме другий.
Як не другий, візьме третій,
Як не третій, то четвертий,
Не четвертий, візьме пятий,
Кращий як ти, ще й богатий.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ОСОБИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ

(Послідний спис).

(11)

307) З Ню Йорк Сіти від Теклі Глова переслав п. Волод. Книгиницький 10.00

308) З Олифант, Па., збірку переслав о. М. Ґурянський 15.00

Зложили: Панько Пиш 5.00; Катерина Маціовська 3.00; Михайло Впертий 2.50; Стеф. Фик 2.00; Зузанна Кропиляк і Ів. Хома по 1.00; Т. Гавриляк 50 ц.

309) З Ст. Луіс, Мо., збірку в церкві Успенія Пр. Діви Марії переслав о. М. Давидович 3.50

310) З Ґері, В. Ва., Петро Щербатий 3.00

311) З Бруклин, Н. Й., збірку переслав п. Вол. Яськевич 20.00

Зложили: Йосиф Юнда 10.00; Василь Чоподайло і Максим Рибак по 5.00.

312) З Филаделфії, Па., збірку з хрестин у Стефана Білика в Честер, Па., переслав через п. Грицея п. С. Толопко 7.00

Зложили: по 1.00: Стефан Толочко, Іван Яцик, Михаїл Каландек, Стефан Білик; по 50 ц.: Петро Купчак, Василь Русяк, Яцко Тарщик; по 25 цнт.: Гр. Давид, Іван Косаняк, Мих. Яцик, Марія Корнецька, Іван Заяць, Мирон Толочко.

313) З Бруклин, Н. Й., від ук. гр.-кат. церкви переслав о. В. Лотович 5.00

314) З Ню Йорк, Н. Й., від тов. Вільність та від членів переслав збірку п. Г. Хлистун 26.00

Зложили: Тов. Вільність, від. 172 У. Н. Союза 10.00; по 1.00: Григорий Филипов, eПтро Милещук, Тимко Милещук, Петро Чарнецький, Никола Шевців, Василь Сокирка, Петро Бойко, Микола Нанчишин, Василь Озеранець, Михайло Гузар, Ілія Гузар, Михайло Боднар, Петро Левків; Наумка Медвідь 75 цнт.; по 50 цнт.: С. Вишновецький, Ц. Панчишин, Т. Маселко; М. Гладкий 25 цнт.

315) З Донора, Па., збірку переслав п. Михаїл Рипка 28.65

316) З Джерзи Сіти, Н. Дж., від родини переслав п. А. Жубрид 5.00

Зложили: Антін Жубрид 2.00; Доньки 2.00; п-і Жубрид 1.00.

317) З Бруклин, Н. Й., від Ліги Амер. Горожан Укр. Роду, переслав п. Михаїл Заверуха 10.00

318) З Джерзи Сіти, Н. Дж., збірку переслав п. К. Піддубчишин 30.00

Зложили: Сильвестер Волошин 10.00; Максим Ничак 8.00; Федько Якимчук 7.00; Іван Гуміцький 5.00.

319) З Кол Ридж, О., від бр. св. о. Николая, від. 224 У. Н. Союза переслав п. А. Яремко 10.00

320) З Марбелгед, О., збірку з панахиди та особисту жертву переслав о. Кірил Пірожок 13.31

Зложили: о. К. Пірожок 5.00; з панахиди 8.31.

321) З Ню Йорк Сіти, від Павлини Подільчик переслав С. Гиса 10.00

322) З Ню Йорк Сіти, Н. Й. 10.00

323) З Филаделфії, Па., переслав о. сов. М. Кінаш 6.00

Зложили: о. М. Кінаш 5.00; о. Л. Ваньо 1.00.

324) З Лорейн, О., від Михаїла Ничая переслав п. Володимир Каршень 2.00

325) З Йонкерс, Н. Й., від Ів. Ковалів переслав о. В. Солітакевич 5.00

326) З Шікаґо, Ілл., збірку переслав п. Петро Лучків від бр. св. Стефана, від. 221 У. Н. С. 30.00

Зложили: Бр. св. Стефана, від. 221 У. Н. С. 10.00; Ґенсьорський Стефан 5.00; Іван Чучман 5.00; по 1.00: Іван Трембa, Гринько Стефанишин, Мик. Баґрій, Ілько Савка, Михаїл Кузьма, Петро Лучків, Дмитро Нітух; Н. Н. О. 70 цнт.; Дмитро Водзянський 30 цнт.; по 25 цнт.: Іван Процик, Михаїл Сидорик, Йосиф Федун, Миколай Катул, Марія Тронд, Василь Гадушкевич, Іван Кацапир, Ілія Шпікула.

327) З Ню Кенсинґтон-Арнолд, Па., збірку переслав о. П. Процько 5.00

Зложили: Антін Оліяр 2.00; по 1.00: Андрій Устяновський, Вас. Черемшинський, Вас. Халупа.

328) З Рендзбурґ, Кал., Андрій Вельций 5.00

329) З Ст. Джеймс, Н. Й., Юрко Курилюк 5.00

330) З Вест Еліс, Виск., від тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 47 У. Н. С., переслав п. Михайло Адамчук 15.00

331) З Олифант, Па., переслав о. М. Ґурянський 4.00

332) З Монессен, Па., збірку переслав о. А. Іваницин 28.15

333) З Вилминґтон, Дел., Любов Горбатюк 2.00

334) З Скрентон, Па., аПвло Черняк 1.00

335) З Филаделфії, Па., Юлія Грицей 5.00

336) З Кайзер, Па., на попередно оголошену вже квоту зложили: На вічу зібрав о. М. Капець 11.23. Зібрали на Меріон Гайтс пп. Никола Яким і Микита Симчак 33.55. Зложили: по 1.00: Теодор Клемюк, Ол. Бурак, Алесій Кузьмак, Юрій Петро, Василь Андрушко (стар.), Василь Андрушко (мол.), Вас. Присташ, Василь Швайка, Іван Гучко, Василь Мудрак, Ів. Сушко; по 50 цнт.: Дамян Роговський, Петро Ридалла, Михайло Вогуш, Павло Мадараш, Андрій Сивулич, Юліян Врона, Никола Савина, Василь Пекера, Ів. Купчик, Андрій Макух, Юрій Верещак, Іван Ардан, Петро Шептак, Андрій Гайдук, Михайло Дявінко, Петро Фасоляк, Іван Поповяк, Роман Шаршонь, Мих. Петриляк, Никола Симчак; по 2.00: Никола Яким, Олекса Яким.

В Купмонт, Па зібрали як слідує пп. Дмитро Костів і Трофим Щутран: по 1.00: Іван Думчак, Дмитро Лапко, Стеф. Кузенчак, Артим Вислоцький; по 50 цнт.: Сильвестер Басалига, Ол. Шпак, Іван Піх, Кирило Хованець, Дм. Дяк, Йосиф Лабовський, Ів. Ґрецький, Василь Варилла, Константин Пілявський; Антін Піх 75 цнт.; по 25 цнт.: Семен Дупняк, Пелятія Заросліньска, Методій Масера, Микита Хованець.

В Гікорі Ридж, Па. зібрав п. Михайло Пацканик 5.00. Зложили по 1.00: М. Пацканик, Іван Лущинський, Никола Почекайло, Дмитро Котляр, Павло Возьний. Зібрав в церкві о. М. Капець 7.40. З Нетелі, Па. 2.25. Зложили: по 50 цнт.: Іван Стех, Петро Ґрадзула, Емілія Демянчик, Іван Женюх; Іван Стех (старший) 25 цнт.

З Меріон Гайтс зложили слідуючі Товариства: Бр. св. о. Николая 25.00; Бр. Богородиці Діви, від. Соединения, Від. 84 Провидіння і Бр. Арх. Михаїла по 5.00.

337) З Скрентон, Па., переслав о. Мирон Залітач 11.00

Зложили: о. Мирон Залітач, о. Нестор Дмитрів, Нентикок, Па., по 5.00; о. М. Ґурянський, Олифант, Па. 1.00.

338) З Питсфілд, Масс., Никола Косован 5.00

339) З Нортгемптон, Па., збірку якою занялись пп. Д. Прухницький і Стефан Паланиця, переслав п. Д. Прухницький 36.90

Зложили: по 1.00: Стефан Паланиця, Тимко Бомба, Ник. Чупко, Д. Прухницький, Василь Саюк, Вол. Романків, Антін Костів, Юрко Мичуда; по 50 цнт.: Павло Лахута, Стефан Глущак, Теодор Заючківський, Вас. Ткач, Петро Лопатчук, Никола Романів; Михаїл Бакун 30 цнт.; по 25 цнт.. М. Боднарчук, Кіндрат Дрончак, Василь Тарас і Д. Процанин; Іван Наґірний 10 цнт.

В Армрод занялись колектою пп. Стефан Паланиця, Іван Горбовий, Никола Романів і Д. Прухницький. Зложили по 1.00: Володимир Призвонський, Іван Кушнір, Николай Віщук, Ів. Горбовий, Николай Щербатий, Ст. Сетель, Гриць Пера, Іван Сидац, Матвій Глива, Іван Мелета, Дмитро Дитилюк, Йосиф Вихований; по 50 цнт.: Павло Коченаш, Василь Коконос, Анд. Сима, Михайло Коченаш, Дмитро Бала, Іван Ратіль, Дмитро Бабюк, Йосиф Ґурток, Ілько Мослюник, Павло Пішечень, Михайло Легкий, Адам Дота, Стефан Печінка, Никола Нотокевич, Ст. Сорока, Григорий Крайник, Й. Ткач, Стефан Добель, Ант. Сеґень; по 25 цнт.: Антін Шодлюк, Іван Мазор, Григорий Баблюк, Андрій Крупа, Григорий Хрін, Николай Нусь, Михайло Стро, Василь Фоник, Іван Адосичук, Стефан Коконос, Василь Люлик, Семен Фурка.

340) З Голден, В. Ва., Дмитро Штепований 2.00

341) З Честер, Па., збірку переслав п. Г. Перчак 10.00

Зложили: Стефан Демків 5.00; по 1.00: Петро Юрчак, Григорій Тимчій; по 50 цнт.: Василь Волянський, Осип Брингілевич, Іван Гудима, Дмитро Проць; Осип Цюник 25 цнт.; дрібні датки 75 цнт.

342) З Филаделфії, Па., переслав п. П. Карилюк 25.00

Зложили: о. Йос. Чаплинський Перт Амбой, Н. Дж. 10.00; Н. Н. Вашінґтон, Д. К. 10.00; Антін Цурковський, Филаделфія 5.00.

343) З Олд Вестбурі, Н. Й., Олекса Гладкий і Мих. Саськів .. 2.00

344) З Джерзи Сіти, Н. Дж., збірку переслав п. К. Піддубчишин 4.00

Зложили по 1.00: К. Піддубчишин, Григорий Дячик, Іван Жарський, Гр. Шустакевич.

345. З Морис, Ілл., збірку переслав п. А. Войтович 26.00

Зложили: Ант. Войтович 10.00; Николай Павловський 5.00; Олена Масляк 3.00; по 2.00: Конст. Вовчик, Йосиф Скрипочка, Вас. Масляк; по 1.00: Марія Побілинська, Йосиф Борис.

346) З Когоз, Н. Й., о. Іван Чапельський 2.00

347) З Палмертон, Па., Дмитро Коцюбинський 2.00

348) З Ленсинґ, Миш., збірку переслав п. Гр. Кудрик 5.00

Зложили по 1.00: Василь Волошин, Мих. Красносельський, Гр. Кудрик, Антін Древняк, Анастазія Кудрик.

349) З Медисон, Ілл., збірку в церкві Покрови Преч.-Діви Марії переслав о. М. Данилович 15.00

350) З Мінеаполис, Минн., збірку переслав п. Микола Грубрин 15.10

Зложили: о. В. Гривнак 3.35; по 2.00: Микола Ґрубрин, Дмитро Колтик, Василь Кордуба; Ів. Коцюба; по 1.00: Іван Сухорович, Ів. Олійник, Филип Пікула; Павло Шабатура 75 цнт.

351) З Клівленд, О. збірку переслав о. Ф. Тарнавський 53.00

Зложили: по 1.00: І. Жук, М. Левицький, М. Гуль, В. Вітушинський, Роза Петришин, І. Гнатків, В. Венц, І. Небожук, Г. Кравчишин, В. Сеник, М. Новосад, Н. Букартик, М. Куць, В. Крупа, Є. Постолюк, Н. Щупак, М. Федорчак. На забаві у п. Івана Жука зібрано Січовою Музикою: Ол. Каплиш 10.00; Михайло Пелих і Іван Шимечко по 5.00; Михайло Улян 3.00; Теод. Каплиш 1.00.

352) З Шенандоа, Па., переслав збірку п. Петро Онисик ... 13.00

Зложили: Григорий Савуляк 5.00; Михаїл Капець 3.00; Петро Онисик 2.00; по 1.00: Петро Яхимець, Михаїл Рудий, Василь Пилипяк.

353) З Гемтремк, Миш., від М. Палюляка переслав п. Ів. Крупка 2.00

354) З Джерзи Сіти, Н. Дж., збірку в церкві св. Петра і Павла, переслав о. А. Улицький ... 31.63

355) З Ґринзбурґ, Па., збірку переслав п. Петро Жук 80.00

Зложили: Ник. Педляк 20.00; Петро Жук 15.00; Чалий Павлик, Іван Лопушанський, Николай Синечак і Стефан Лопушанський по 10.00; Стефан Жук 5.00.

356) З Мекдоналд, Па., від п. Н. Гулика переслав п. М. Хандога 4.00

357) З Ґринзбурґ, Па., від Стефана Стеренчака переслав п. др. Іван Процик 1.00

358) З Детройт, Миш., збірку на хрестинах переслав п. С. Франків 15.00

ЗЛОЖЕНО РАЗОМ ДО 29. МАРТА $28.538.05

Др. Лука Мишуга,
за Представництво Галицької Республики.

ЛИСТ З ЧЕХІВ.

Боротьба аж до побіди.

Впов. Пане Стрільбицький!

Певно здивує Вас, що се за рука пише. Пише цей лист вже може і забутий Вами Михайло Сепракович. Маю троха часу часу проте й пишу, щобисьте знали, щом не забув за Вас, Товаришу.

Хочу описати Вам, як я, мов той „вічний Жид", що ходить по світі. Так і я блукав з війни на війну і з бою в бій. Нераз був серед граду куль, мов під тим огнем, що в зелізних фабриках у Йонґставн. Коли повернув з Америки, взяли мене до війска, до артилерії. За Австрії, в світовій війні я зістав хорунжим і 9 медалів дістав срібних, оден золотий і німецький зелізний хрест і болгарський хрест св. Юрія. В 1918 році, коли всі народи мали мати свободу, я повернув і став воювати з Поляками, котрі наступали на Східну Галичину. Я був тоді командантом батерії і мав завсігди тяжку працю. Під Хировом держав я Поляків шість і пів місяця. Я розбивав польські батерії і панцирні потяги. Аж 14-го мая 1919 року ляцький ґенерал, Галер, з 50 тисячами напав несподівано, так, що по 3-дневнім бою мусілисьмо відступати. Однак Поляки потерпіли страшні втрати. Знайте Товаришу, що тоді я не спав від 13-го мая аж до 23-го майже ні хвилю. Коли Поляки виперли наш відділ на Підкарпатську Русь там розброїв нас ґенерал Пеле, який був тоді в службі Чехів. Так я до нині ще бідую з людьми. Бувем вже два рази в Галичині на повстанню і чекаю, доки вже не вирішать Східної Галичини, бо **під Польщу не піду.**

Знайте, що ми ще нераз підемо на Польщу, бо ми мусимо бути вільні! Не дамо нікому панщину на себе наложити. Ми сини свого народа, а **за свій нарід гарно і вмирати.**

На повстанню оден з наших козаків зістав пошілений кулями і в Карпатах, в однім селі, при церкві у вечір поховалисьмо його на своїм цвинтари. Ми всі молоді а однак весело і щиро кладемо свої буйні голови за свій нарід. **Ми мусимо добути свою державу як і другі народи!** Сумно тільки, що бачимо, як тепер пють кров нашого народа. Я неспав по 6 і 8 днів, а відплачував за те, що знущались над бідним народом.

Просимо тільки щирих Українців в Америці, щоби помогли нам дечим, бо нам треба одежи і обуви.

По великодних святах десь в маю, будемо знова помалу переходити Карпати...

Гаразд! До побачення на вільній, щасливій Україні,

Ваш **П. Сепракович,** поруч.

NEW YORK, N. Y.

Світла Редакціє „Свободи"!

Просимо помістити наше оголошенне в часописи „Свободі".

Ми отримали лист від своїх братів з села Вишнівчика, довіт Перемишляни, Галичина, котрі просяться нас допомогти купити давони і тому просимо усіх зі села Вишнівчика, аби не відмовили а допомогли нашим браттям у старім краю. Ми, котрі занялися сею справою, просимо відізватись на сей поклик.

Іван Гнатик, член У. Н. С., від. 66.
Петро Свистун, член У. Н. С., від. 130.
Стефан Галайда з Вишнівчика.